

ИНСОЛВЕНТНОСТ ДУЖНИКА КАО УСЛОВ ЗА УСПЕШНО ПОБИЈАЊЕ ДУЖНИКОВИХ ПРАВНИХ РАДЊИ

Поверилац не може успешно побијати сваку дужникову правну радњу којом је он располагао својом имовином, већ само ону која је предузета на штету повериоца и којом је, дужник доведен у положај инсолвентног дужника.

Из образложења:

"Према утврђеном чињеничном стању бивши супруг тужене К.Д. био је у јавним књигама уписан као искључиви власник стана у улици К. у З. Тај стан је био заложен код тужиле која је извршила упис заложног права и вансудске хипотеке, а ради обезбеђења потраживања из уговора о кредиту закљученог 10.10.2007. године. Тужена је против свог бившег супруга поднела тужбу О.с. у З. ради утврђења да је на основу стицања у браку власник са уделом од 60% на поменутом стану у З., у улици К., а тужени у тој парници – К.Д. је признао тужбени захтев, па је 24.11.2010. године О. с. у З. донео пресуду на основу признања, којом је усвојен тужбени захтев овде тужене и утврђено да је иста на основу стицања у браку сувласник са уделом од 60% на предметном стану.

Наведеном чињенично стање другостепени суд је оценио као правилно и потпуно утврђено, али је нашао да је првостепени суд погрешно применио материјално право - одредбе члана 280. и 281. Закона о облигационим односима, када је усвојио тужбени захтев тужиле и утврдио да је правна радња К.Д. – изјава о признању у предмету О. с. у З. П ..... без правног дејства према тужилци. Зато је другостепени суд сматрајући да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право преиначио првостепену пресуду применом члана 394. тачка 4. ЗПП (омашком у пресуди наведено као одредба члана 380. став 1. тачка 4. ЗПП) и одлучио као у ставу другом изреке.

Правно схватање другостепеног суда је правилно и неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд погрешно применио материјално право. Тумачење одредбе члана 280. Закона о облигационим односима изложено у ревизији је начелно тачно, али непотпуно и оно занемарује да поверилац не може успешно побијати сваку дужникову правну радњу којом је он располагао својом имовином, већ само ону која је предузета на штету повериоца и којом је дужник доведен у положај инсолвентног дужника, при чему је потребно да поверилац у поступку побијања докаже инсолвентност свог дужника.

Наиме, одредбом члана 280. Закона о облигационим односима прописано је да сваки поверилац чије је потраживање доспело за исплату, и без обзира када је настало, може побијати правну радњу свог дужника која је предузета на штету поверилаца (став 1.), те да се сматра да је правна радња предузета на штету поверилаца ако услед њеног извршења дужник нема довољно средстава за испуњење повериоцевог потраживања (став 2.). Према томе, осим доспелости потраживања за исплату, за побијање дужникове правне радње потребно је да је она предузета на штету поверилаца, а што значи да се дужник таквом радњом довео у стање инсолвентности и да се штета за повериоца састоји у томе што он не може остварити своје потраживање према дужнику управо због те његове инсолвентности. Из ових разлога је, супротно ревизијским наводима, правилан

правни став другостепеног суда исказан у побијаној одлуци у погледу обавезе терета доказивања инсолвентности дужника, као обавезног услова за побијање дужникове правне радње".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев 1134/2016 од 09.11.2017. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 12.2.2019. године)